

Use Your Talents

BRUK TALENTENE

FORORD	3
1. SAMTALE: Hva er mine talenter - hva er våre talenter?	4
2. SAMTALE: Oppdage og oppmuntre	7
3. SAMTALE: Vår overflod - en kilde til fellesskap, kreativitet og velsignelse!	10
4. SAMTALE: Om å se mulighetene	13
5. SAMTALE: Om å utgjøre en forskjell i lokalsamfunnet	16
6. SAMTALE: Å være kristen er å leve for andre	19
7. SAMTALE: Om å bruke våre talenter for å ta vare på Guds skaperverk	22
8. SAMTALE: Den som sår med velsignelse, skal høste med velsignelse	25
Ressurskartlegging	28
Mangt et viktig arbeid har startet ved at noen satte seg ned for å be	29
Søk og få støtte fra K-stud	30
Gjør tro til handling	31

Sigurd Haus

Prosjektleder Use Your Talents innovasjonsprosjekt, Austevoll.

1. SAMTALE

Anna-Helene Johnsen

Pensjonist, Bodø

3. SAMTALE

Marieke og Tom Rode-Christoffersen

Misjonærer, Hongkong

2. og 7. SAMTALE

Anne Storstein Haug

Misjonær, Thailand

4. SAMTALE

Eivind Kråvik

Ungdomsprest, Bogafjell, Sandnes

5. SAMTALE

Jaqueline de Souza

Historiker og lærer, Iguatu, Ceará, Brasil

6. SAMTALE

Rolf Arne Tjøstheim

Sokneprest, Sunde, Stavanger

8. SAMTALE

Det er som med
en mann som skulle
dra utenlands. Han kalte
til seg sine tjenere og
overlot dem alt han eide: En
gav han fem talenter, en annen
to og en tredje én talent -
etter det hver enkelt
hadde evne til. Så
reiste han ...
(Matt 25)

Kjære leser

Use Your Talents er en oppfordring og et ansvar vi alle har fått om å bruke våre talenter - våre evner og våre ressurser - for å tjene Gud og vår neste. Vi skal forvalte Guds gaver til oss som individer og som fellesskap. Og i disse gavene ligger også våre oppgaver og vår glede. Gud har valgt å bruke oss for å realisere sitt store prosjekt. Da må hans gaver tas i bruk, enten det gjelder våre evner, våre materielle ressurser eller våre muligheter sammen med andre.

NMS-fellesskapet har vokst fram knyttet til en spesiell oppgave - misjon over landegrenser. Det har ført til et fellesskap av kirker og enkeltpersoner fra mange land og verdensdeler. Use Your Talents hjelper oss til å se de ressurser som finnes i dette verdensvide fellesskapet og hvordan enkeltpersoner og grupper kan være med på å realisere NMS sin visjon - En levende kirke over hele jorden.

Vi håper samtalen i dette hefte gir lyst til sammen å oppdage, ta i bruk og videreutvikle talentene der dere er.

Hilsen

Marta Dale
Rådgiver for
forening og
fellesskap

**Evy Torunn
Nyvoll**
Rådgiver
menighet

Finn flere opplegg til samtaler i MT (Misjonstidende) eller på nms.no/frivillig

hva er
mine talenter
- hva er våre
talenter?

FOTO: KRISTIAN MJØLSNESET/NMS

Use Your Talents har et helhetlig siktemål. I en levende kirke er ord og gjerninger en helhet. Use Your Talents har et spesielt fokus på hvordan kirken kan realisere sitt oppdrag i verden og hvordan menigheter kan utgjøre en forskjell i lokalsamfunnet.

I Use Your Talents betyr talenter alle våre ressurser; våre kunnskaper og våre ferdigheter, våre relasjoner til andre og det vi eier eller har tilgang til. Vi bruker benevnelsen Use Your Talents fordi den sier noe mer enn den norske oversettelsen Bruk Talentene. Ordet "Your" er både entall og flertall. Det er en oppfordring til oss, både som enkeltpersoner og som fellesskap, om å ta talentene i bruk.

Use Your Talents-nettverket startet i Den gassisk-lutherske kirke. Flere menigheter bidro allerede i lokalsamfunnet gjennom å vedlikeholde veier, bygge broer, drive skoler og helse-sentra, veilede i jordbruksproduksjon, ta vare på skogen og mye mer. Use Your Talents ble en måte å anerkjenne og bygge videre på disse initiativene på, lære av hverandre og spre dette videre ut. Etter hvert har flere kirker og

land kommet til, og nå har Use Your Talents-nettverket representanter i mer enn 30 land, inkludert Norge.

Use Your Talents inspirerer oss til å gripe tilbake til arbeidsmåter som var mer vanlige før, enten det handler om dugnadsarbeid, sosialt arbeid eller næringsutvikling. Slik blir kirkens eller organisasjonens historie en ressurs. I NMS finner vi for eksempel viktig inspirasjon i arven etter Hans Nielsen Hauge og haugebevegelsen – en bevegelse som NMS i sin tid sprang ut av.

«Ånd og hånd» kan kanskje stå som overskriften over det Hauge sto for. Forfatter og filosof Henrik Syse sier det slik: «Hauges etikk anerkjenner

menneskets skapertrang og den motivasjonen som ligger i å utgjøre en forskjell for seg selv og samfunnet rundt.» Haugianerne koblet sammen åndelig liv, fellesskap, talenter, oppdrag og samfunnsbygging på en måte som forandret Norge! Denne merkevaren kan vi bygge videre på.

Use Your Talents har blitt beskrevet som «å gå fra å være søndagskristen til hverdagskristen». Andre har sagt at det handler om å åpne seg mer mot lokalsamfunnet i stedet for å være mest vendt mot kirkens indre liv. Vi vil ta i bruk alle våre ressurser, både som enkeltpersoner og fellesskap, ofte i samarbeid med andre, for å bidra der vi er.

FRA BIBELEN

Les hele teksten om talentene i Matt 25,14-30

Det er som med en mann som skulle dra utenlands. Han kalte til seg sine tjenere og overlot dem alt han eide: En gav han fem talenter, en annen to og en tredje én talent - etter det hver enkelt hadde evne til. Så reiste han. (Matt 25,14-15)

BØNN

Kjære, gode Gud, du som gir oss goder og evner i overflod. Hjelp oss å oppdage alle de talentene som du har gitt oss. Ikke la oss gjemme dem vekk, men hjelp oss til å bruke dem så vi kan bære frukt til din ære og andres glede. La vårt liv bli preget av at du er livets Herre. Vi tilber deg, Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 527: **Kristne, la oss søke sammen**

Lytt til salmen. Bruk QR-koden eller finn den på tv.nrk.no:
Salmeboka minutt for minutt – 20. episode (Sesong 1) – NRK TV
(Det er flere salmer per episode, finn fram til deres salme)

TIL SAMTALE

1. Hvilke talenter har jeg? Det er viktig at vi ikke sammenligner oss med hverandre, men verdsetter at vi er ulike. Vi kan trenge hjelp til å oppdage egne talenter. Har jeg talenter som andre ser, men jeg ikke ser selv? Reflekter rundt dette. Ta runden.
2. Hvilke andre talenter har vi rundt oss? I familien, i menigheten, i nærmiljøet, i naturen, i relasjonene?
3. Les hele fortellingen i Matt 25,14-30. Hva lærer vi her om våre gaver og oppgaver?
4. Hva skal til for at vi tar talentene i bruk, alene og sammen med andre?

FOTO: TOM RODE-CHRISTOFFERSEN/NMS

Det første vi legger merke til i møte med Aiza er utstrålingen og den smittende latteren. Gleden og takknemligheten over å kjenne Jesus er til å ta og føle på. Aiza smiler og sier: «Da jeg ble kristen forvandlet Jesus livet mitt og gav meg et evig håp. Gud fortsetter å arbeide i meg, Han velsigner og utvikler meg.»

Aiza (35) er enke og har to små barn. Hun bor og arbeider som hushjelp i Hongkong. Hun måtte la barna bli igjen hos moren og søsteren på Filip-pinene, fordi myndighetene ikke tillater at en tar med seg familiemedlemmer når en kommer for å arbeide. Aiza forteller oss om sitt liv:

– Etter at jeg flyttet utenlands, har selvtilliten min vokst! Hele livet har

andre tatt beslutninger for meg. Først moren min, så min avdøde mann og deretter svigermor. Jeg hadde ikke noen «egen stemme» og var redd for å gjøre nye ting. I løpet av de siste årene har jeg fått mer selvtillit. Jeg tar beslutninger og initiativ til positive forandringer for meg selv og familien min. Hongkong er forskjellig fra min landsby. Været er kaldere, byen er

moderne og jeg har nye arbeidsoppgaver. Selv det å gjøre rent og lage mat var nytt for meg.

En venn oppmuntret meg til å prøve nye ting. Hun sa: «Selv om du ikke får det til første gang, må du bare forsøke igjen. Verden går ikke under om du gjør en feil. » Noen ganger skar det seg. Jeg rotet meg bort på T-banen, og en ny matoppskrift mislyktes, men etter hvert gikk det bedre. Matlaging og baking ble noen av mine favorittaktiviteter. Jeg fikk mer selvtillit og bestemte meg for å prøve andre, nye ting.

Gud forteller oss at i Ham kan vi gjøre vanskelige oppgaver, fordi Han er sterk og mektig. Gud satte meg i stand til å gjøre det jeg selv ikke ante jeg kunne klare. Jeg har fortalt fremmede om min tro på Jesus og oppdaget at det er noe jeg liker å gjøre.

Den største utfordringen jeg har møtt er rasismen. I begynnelsen, når jeg

ble dårlig behandlet og utnyttet, følte jeg meg dum og verdiløs. Etter hvert forstod jeg at jeg var Guds elskede datter. Da bestemte jeg meg for å stå imot disse menneskene. Jeg vet at jeg er skapt av Gud. I Guds øyne har jeg like stor verdi som de som undertrykker meg. Jeg er verdifull for Gud. Folk reagerer ofte positivt på en slik holdning.

Det jeg har lært som jeg vil dele er:

1: Hold deg nær Gud. Søk Gud først. Han vil gi deg styrke.

2: Bruk talentene dine! Forsøk å gjøre nye ting. Da vil du oppdage evner Gud har gitt deg som du ikke visste du hadde. Går det ikke, prøv noe annet!

3: Oppmuntre folk rundt deg. Oppmuntring og forbønn kan gi fantastiske resultater. Når jeg reiser tilbake til Filippinene ønsker jeg å oppmuntre andre på samme måte som jeg selv har blitt oppmuntret.

FRA BIBELEN

Les hele teksten om skatten i leirkrukker i 2 Kor 4,4-18

Vi forkynner ikke oss selv, men Jesus Kristus som Herre og oss som tjenere for dere – for Jesu skyld. For Gud, som sa: «Lys skal stråle fram fra mørket», han har også latt lyset skinne i våre hjerter, for at kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi ansikt skal lyse fram. Men vi har denne skatten i leirkrukker, for at den veldige kraften skal være fra Gud og ikke fra oss selv. (2 Kor 4,5-7)

BØNN

Kjære Gud, Du hellige ånd, som fyller oss og utrunder oss til å tjene deg med alt vi er og har. Takk for Aiza og hennes vitnesbyrd. La henne fortsette å være et lys for deg i Hongkong og på Filippinene. Lær oss å oppmuntre hverandre til å leve et liv som ærer deg. Takk for at Den hellige ånd fyller oss og styrker oss til oppgaver som virker større enn vi har krefter til alene.

Vi tilber deg, Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 541: **Det fins et hellig kall til å forandre**

Lytt til salmen. Bruk QR-koden eller finn den på tv.nrk.no:

Salmeboka minutt for minutt – 21. episode (Sesong 1) – NRK TV

(Det er flere salmer per episode, finn fram til deres salme)

TIL SAMTALE

1. Aiza forteller om hvor viktig oppmuntring har vært i hennes liv og at det har gitt henne lyst til å oppmuntre andre. Fortell om hva oppmuntring betyr for deg.
2. Hvordan synes du det er å gjøre noe du aldri har gjort før?
3. I bibelteksten blir vi sammenlignet med et leirkar. Hvordan kan Guds kraft vises gjennom oss på tross av våre svakheter?
4. Hva kan du tenke deg å prøve som er utenfor komfortsonen din? Kan gruppen be sammen om at du får det til med Guds hjelp?

vår overflod
– en kilde
til fellesskap,
kreativitet &
velsignelse!

FOTO: ELLEN FUGLSETH/NMS

«Kjolefest» er blitt et begrep i byen vår, en Sareptas krukke, noe overflødig som kan bli til glede og velsignelse og til inntekter for misjonens sak. Vi kan også forstå krukka i Sarepta som en nådens krukke, en kilde å øse av, en kilde, som aldri blir tom. Guds nåde tar aldri slutt. Den er ny hver morgen.

I misjonsforeningen vår i Bodø arrangerer vi kjolefest. Vi ber damer i alle aldre vurdere om de har pent brukte klær, sko og tilbehør de ønsker å gi bort. Noe kan ha blitt for stort, noe kan ha blitt for smått, noe har jeg ikke bruk for lenger, og noe kan være et «klenodium» fra mor eller tante.

Vi går gjennom alt vi får inn og det vi

ikke synes egner seg for vårt formål, leveres til Fretex. Dette er ikke et loppemarked, men mer en «second hand» av god kvalitet.

Noen av oss har venner som ikke er med i menighetsarbeid eller misjonsarbeid, men som likevel ønsker å være med på kjolefesten, fordi de synes dette er artig og fordi de er interessert.

Klær og gjenbruk er i tiden! Vi inviterer og ønsker dem hjertelig velkommen!

Før kjolefesten lages en plan for markedsføring og innsamling. Vi bruker Facebook og andre sosiale medier og deler ut flyers i de nære menighetene. Vi bruker den enkeltes nettverk og får slik delt ut flyers til kor, damelosjer og andre grupper. Vi utvider våre kontaktnett og den enkeltes engasjement for NMS og misjonens sak. Vi samarbeider i hovedsak med menigheter som har misjonsavtale. Menighetskontoret sender informasjon til årets konfirmantfamilier.

Vi har avtaler med menighetskontorene om å ta imot klær innenfor ordinær arbeidstid i dagene før kjolefesten. I tillegg tar vi selv imot en ettermiddag. Vi har også oppgaver for

menn, f.eks. kaffekoking, vaffelsteiking, transport og regnskap.

Før salgsdagen må aktuelle rom i kirka rigges til med klesstativ, bord, hyller, utstillingsdukker og plakater. Å fastsette pris er en utfordring: Ikke for dyrt - ikke for billig. Vi lager gjerne kategorier: Et utvalg kjoler: 100 – 250 kr, et annet utvalg: 250 – 300 kr, gensere: 50 – 100 kr. osv. Får vi inn særlig verdifulle saker, prises de hver for seg.

Lørdag er den store salgsdagen. Flere rom er pyntet med flotte klær, det er åpen kirke og vi selger kaffe og vafler.

På neste kjolefest vil vi invitere årets konfirmanter og noen voksne til mannekengoppvisning. Vi gleder oss!

FRA BIBELEN

Les hele teksten om enken og oljekrukken i 2 Kong 4,1-7

Elisja sa til henne: «Hva kan jeg gjøre for deg? Fortell meg hva du har i huset.» Hun svarte: «Din tjenestekvinne har ikke annet i huset enn en liten krukke med olje.» (2 Kong 4,2)

Det er en lignende fortelling om Sareptas krukke i 1 Kong 17, 7-16

«For så sier Herren, Israels Gud: Melkrukken skal ikke bli tom, og det skal ikke mangle olje i muggen til den dagen kommer da Herren sender regn over jorden.» (1 Kong 17,14)

BØNN

Kjære Gud som gir i overflod! Vi ber for fellesskapet vårt. Takk for de talentene du har gitt hver av oss. Hjelp oss å ta godt imot hverandres ideer som nyskapte tanker fra deg, gi dem plass og muligheter for utvikling. Fri oss fra misunnelse og selvhevdelse. Takk for at vi sammen kan dele erfaringer og nye tanker om livet, troen og fellesskapet. Velsign arbeidet for ditt rikes sak i vår menighet og i den verdensvide kirke. Vi tilber deg, Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 715: **Gud, du er rik**

Lytt til salmen. Bruk QR-koden eller finn den på tv.nrk.no:
Salmeboka minutt for minutt – 26. episode (Sesong 1) – NRK TV

(Det er flere salmer per episode, finn fram til deres salme)

TIL SAMTALE

1. Noen ganger kommer interessen og fellesskapet foran troen. Hvordan kan vi invitere til gode fellesskap og gjøre dem åpne og inkluderende?
2. Veien fra interesse og fellesskap til tro er et Guds under. Er det noen i din vennekrets, som du kan be for og be inn i dine fellesskap?
3. Hva kan innholdet i din krukke være, noe som kan bli til velsignelse i ditt liv og i ditt fellesskap? Hva skjer når vi setter innholdet fra våre krukker sammen?
4. Tenk på Sareptas krukke som en nådens krukke. Samtal om hva som er dine kilder til tro.

om å se mulighetene

FOTO: ANNE STORSTEIN HAUG

Nådehjemmet ligger i en av Bangkoks forsteder i Thailand. Her har unge mødre og vanskeligstilte kvinner uten et trygt sted å bo funnet et godt tilfluktssted. I 30 år har Nådehjemmet gitt slitne mennesker hvile, gode råd og trening for et yrkesliv.

Den økonomiske støtten fra utlandet har gradvis avtatt de siste årene. I stedet for å kutte ned på aktiviteter, har de ansatte brukt sine talenter og sin kreativitet for å finne nye inntektskilder.

To av Nådehjemmets ansatte, Pisara og Nipaporn, vokste opp på landsbygda og hjalp foreldrene med å dyrke jorda. Mangelen på kunstgjødsel tvang fram

forsøk med økologisk landbruk.

Nå har de tatt kunnskapen i bruk på Nådehjemmet der de dyrker økologiske grønnsaker, urter og frukt. De begynte i et lite hjørne av hagen, og i dag har de ti forskjellige sorter grønnsaker og seks typer frukt. De jobber også aktivt med å dele kunnskapen sin med de som bor på Nådehjemmet. Det som dyrkes blir brukt på

Nådehjemmet eller solgt til andre. Naboene har oppdaget at produktene både er trygge og friske. Dermed har også inntektene til driften av senteret økt.

En dag ble de oppmerksomme på at et hydroponisk vekst-system (et hyllesystem der plantene gror i vann) ikke lenger ble brukt av den lokale kirken. De spurte om å få overta dette. Så skaffet de seg kunnskap via internett og satte i gang med å produsere salat. Nå er resultatet etter første innhøsting både spist og solgt! Økologisk dyrkede grønnsaker er veldig populære i Bangkok.

Nådehjemmet har også startet egen såpeproduksjon. Et firma donerte en såpemaskin samt utstyr for å rense såpen og ga opplæring i hvordan de kunne resirkulere såpestykker til vakre nye såpeprodukter. Brukte såper får de fra et femstjerners hotell i Bangkok. Dette er en vinn-vinn-situasjon. Hotellet får hjelp til å redusere avfallsmengden, og Nådehjemmet får råvarer til en produksjon de tjener penger på.

Nådehjemmet har også startet sin egen lokale gjenbruksbutikk der

forskjellige grupper samarbeider for å holde driften i gang. Blant disse er to internasjonale skoler og en damegruppe fra Bangkoks utlendingsmiljø. De ansatte på Nådehjemmet oppdaget at det var lett å få varer fra internasjonale skoler og utlendingsklubben.

I dag har Nådehjemmet god tilgang på brukte klær og andre gjenstander, og ikke minst frivillige med mange forskjellige talenter og tid til overs. Talenter innenfor design, reklame og salg, samt fotografering kommer godt med. Gjenbruksbutikken drives av frivillige, men både jentene som bor på senteret og de ansatte er med på å jobbe i butikken. Det arrangeres også jevnlig loppemarked. I tillegg driver Nådehjemmet en liten kaffebar som heter Garden Café.

Alt dette skaffer både inntekter til senteret og er god arbeidstrening for de som bor på Nådehjemmet. Pisara og Nipaporn og de andre ansatte ved Nådehjemmet samt de mange frivillige fra forskjellige land, utgjør en positiv kraft til forandring ved å bruke, dele og utvikle sine talenter.

FRA BIBELEN

Les hele teksten om menighetene i Makedonia som forbilde 2 Kor 8,1-15

Dere har jo overflod av alt: av tro og tale, av kunnskap og iver og av den kjærlighet dere har fra oss. Så må dere også med denne gaven vise

deres overflod! Jeg sier ikke dette som en befaling, men jeg nevner de andres iver for å prøve om kjærligheten er ekte hos dere. Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde: Enda han var rik, ble han fattig for deres skyld, så dere skulle bli rike ved hans fattigdom. (2 Kor 8,7-9)

BØNN

Kjære nådefulle Gud. Takk for at Nådehemmet har ansatte med pågangs-mot og kreativitet. Vi ber for barna, for mødrene og for de ansatte. Takk for at vi er en del av en levende kirke i hele verden og at vi kan stå sammen med våre søsken på Nådehemmet. Herre, vi ber om at du viser oss hvordan vi kan vise omsorg, utløse kreativitet og finne unyttede ressurser i vår sammenheng.

Vi tilber deg, Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 437: **Her er jeg, Herre, med min ånd for dine øyne**

Lytt til salmen. Bruk QR-koden eller finn den på tv.nrk.no:
Salmeboka minutt for minutt – 16. episode (Sesong 1) – NRK TV
(Det er flere salmer per episode, finn fram til deres salme)

TIL SAMTALE

1. Hva kan vi lære av det Pisara og Nipaporn satte i gang på Nådehemmet?
2. Hva synes dere er enklest; å gi eller å ta imot?
3. Det er av og til verdt å ta seg tid til å stille spørsmålene: Hva har jeg i hendene? Hva har jeg som jeg kan dele? Er det bare ting, talenter og tid? Hva med min tro og mine verdier? (Se 2 Kor 8, 7)
4. Hva tenker dere om at kirken i Thailand har åpnet seg mot lokalsamfunnet ved å drive Nådehemmet?

om å
**utgjøre en
 forskjell**
 i lokal-
 samfunnet

FOTO: EIVIND KRÅVIK/NMS

Det er tidlig på våren 2019. En av ungdommene mine blør etter å ha kjørt et spett inn i hånden. Mens han står og tørker av seg blodet sier han stolt: «Nå kan du si at kjøkkenhagen er bygd av blod, svette og tårer, Eivind.» De andre ungdommene ler og sier at det er det verdt. De sier at de er villige til å ofre litt for klima og miljøet med de skjøre gaming- og studenthendene sine. Etter noen uker har vi reist et hjortegjerde rundt et område på sju ganger femten meter. Dette er historien om et ungdomsarbeid og deres kjøkkenhage.

Mens dugnadene pågår i kjøkkenhagen, kommer foreldre til ungdommene og lurar på hva jeg har sagt til dem. De sliter med å få dem med på praktiske prosjekter hjemme. Da

en av mødrene hadde spurt datteren sin om hva hun skulle en ettermiddag, hadde hun svart: «Jeg skal i Bogafjell kirke og redde verden, mamma.» I løpet av mai stod kjøkkenhagen

ferdig, og vi hadde sådd ulike grønnsaker i seks pallekarmen og poteter i frilandsbedet.

«Hva har du tenkt å gjøre med sneglene?», «Hva vil du gjøre med alle sykdommene som kan komme på plantene?», «Hva med all lukingen?», «Hvordan skal du klare å holde dette?» er spørsmål som ofte blir stilt av voksne. Mennene tuller med at du må nok frem med litt gift til slutt og hevder at det ikke er så enkelt som du får det til å høres ut. Men når høsten 2019 kommer og vi serverer gulrotkake og lapskaus med råvarer fra egen kjøkkenhage på selveste bispevisitasen i Bogafjell menighet, er det plutselig helt nye spørsmål som stilles.

Så hva gjør vi egentlig? Vi ser på Guds skaperverk (naturen) og forsøker å

herme. Vi graver ikke, luker minimalt, og vi gir næring til mikrolivet i jorda og ikke til plantene. For det er tross alt jorda som tar seg av plantene. I naturen generelt fikser planter og jorda dette i samhandling, men i en kjøkkenhage hvor vi ønsker å hente ut ettårige og flerårige spiselige planter, trenger mikrolivet i jorda stadig påfyll av næring. Næringen den får er kompost. Bakterier, sopp og virus bryter ned det organiske materialet som sakte, men sikkert blir omdannet til jord. Av denne jorda dannes grunnlaget for nytt liv og grønnsakene i kjøkkenhagen. Metoden vi bruker kalles for «No Dig» (dyrking uten gravering) og er regenerativ. Det vil si at når vi bygger jord og ikke graver i den, lagres det CO² i jorda der det hører hjemme og kan bli til nytte for plantene.

FRA BIBELEN

Les historien om såmannen i Matt 13,1-9

Samme dag gikk Jesus ut av huset og satte seg nede ved sjøen. Det samlet seg så mye folk omkring ham at han måtte gå ut i en båt og sitte i den, mens folkemengden sto inne på stranden. Og han talte til dem i mange lignelser og sa: «En såmann gikk ut for å så. Og da han sådde, falt noe ved veien, og fuglene kom og tok det. Noe falt på stein grunn hvor det var lite jord, og det skjøt straks i været fordi jordlaget var tynt. Men da solen steg, ble det svidd og visnet fordi det ikke hadde fått slå rot. Noe falt blant tornebusker, og tornebuskene vokste opp og kvalte det. Men noe falt i god jord og bar frukt: noe hundre, noe seksti, noe tretti ganger det som ble sådd. Den som har ører, hør!»

BØNN

Kjære gode Gud. Takk for alt som vokser. Takk for alle årstidene: våren når alt spirer, sommeren når alt er grønt og vokser, høsten når alt høstes, og vinteren når alt hviler. Takk for den gleden vi får over å se på blomster og smake av alt det gode som dyrkes. Hjelp oss å alltid ta vare på ditt skaperverk og forvalte det rett. Må du beskytte bøndene og deres arbeid. Vi ber for dem som lider nød i verden på grunn av matmangel som følge av naturkatastrofer eller konflikt og kriminalitet. Vi tilber deg, Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 290: **Takk, gode Gud, for alle ting**

Lytt til salmen. Bruk QR-koden eller finn den på tv.nrk.no:
Salmeboka minutt for minutt – 11. episode (Sesong 1) – NRK TV
(Det er flere salmer per episode, finn fram til deres salme)

TIL SAMTALE

1. Hva tenker dere om de unges engasjement for klima og miljø?
2. Jordsmonnet er viktig for matsikkerheten og FN ropte i 2015 et varsku om at dette er truet da vi både bygger ned og ødelegger matjord i et altfor høyt tempo. Har det i denne sammenheng noe å si at det bygges en kjøkkenhage i Bogafjell menighet?
3. Kan vi lære noe av de unges pågangsmot?
4. Ble du inspirert til å forsøke å dyrke på nye måter i hagen, på gården, rundt bedehuset eller kirken?

å være
kristen er å
*leve for
andre*

FOTO: BEATRIZ LOBO/NMS

Kirken er ikke begrenset til et fysisk rom eller sted. Kirken er Jesu føtter og armer, for å kunne elske og bry seg, enten hjemme, på arbeid eller hvor som helst i verden. Gjør livet ditt til en stor kjærlighetskatedral der mennesker ønsker å være. Måtte Kristus skinne gjennom deg!

Jeg heter Jaqueline og bor i byen Iguatu i delstaten Ceará nordøst i Brasil. Jeg er historiker og underviser ved det regionale universitetet.

Min kultur er veldig forskjellig fra din kultur, og kanskje kommer jeg aldri til å bli kjent med ditt vakre land eller du med mitt. Men noe enda større

forener oss, nemlig vår vandring med Kristus, i den lutherske kirke.

Landet ditt har en av de eldste lutherske kirkene i verden. I mitt har den vært i nesten 200 år, takket være tyske innvandrere. Men jeg er hverken tysk etterkommer eller bosatt i Sør-Brasil, der de fleste lutheranerne bor. Jeg er etterkommer av brasilianske urfolk og

portugisere, som de fleste i Nordøst-Brasil. Dette er den fattigste delen av landet, og hit kom den lutherske kirken for bare 20 år siden.

I dag har dessverre evangelisk kristne i Brasil et dårlig rykte i befolkningen. Dette skyldes at deler av lederskapet prøver å påvirke gjennom politisk makt. Jeg gjør det motsatte, for jeg mener at eksempelets makt er mye sterkere enn hvilken som helst politisk makt. Jeg lever hele livet mitt som en tjeneste for Gud og ser også mitt yrke som mitt prestedømme.

Gjennom høyere utdanning velsigner Gud unge mennesker i byen min til å overvinne fattigdommen, og jeg ser på meg selv som en kanal for denne

velsignelsen. Jeg forbereder god undervisning og oppmuntrer elevene mine til å tro på seg selv. Jeg tjener kollegaene mine og universitetet med hengivenhet, og det gjør jeg for Gud.

Jeg lever ut min tro ved å bry meg om menneskene rundt meg. Det er det som betyr noe. Som lutheranere tror vi at vi gjennom dåpen blir en del av Guds familie. Vi må utvide denne familien, spre kjærlighet, tjene Gud og mennesker. Vi lever ikke for oss selv. Å være kristen er å leve for andre.

Vi takker Gud for Norge og NMS som støtter oss i drømmen om en luthersk kirke i Nordøst-Brasil. Ta imot en oppriktig takk! Gud velsigne Brasil og Norge!

FRA BIBELEN

Les teksten om Jesus og den rikemannen i Mark 10,17-31

Jesus svarte: «Sannelig, jeg sier dere: Enhver som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller mor eller far eller barn eller åkrer for min skyld og for evangeliets skyld, skal få hundre ganger så mye igjen. I den tiden som nå er, skal han få hus, brødre, søstre, mødre, barn og åkrer – men også forfølgelser – og i den kommende verden evig liv. (Mark 10,29-30)

BØNN

Kjære Jesus du som ga ditt liv for verden. Takk for Jaqueline og hennes liv. Vi ber om din velsignelse over henne og den tjenesten hun står i. Må du velsigne kirken i Nordøst- Brasil. La den vokse seg sterk. Takk for at Jacqueline minner oss om at vi er kirke gjennom våre relasjoner og handlinger. Hjelp oss til å være kanaler for din velsignelse i hjemmene våre, på arbeid og ellers der vi er.
Vi tilber deg, Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 108: **Vår Gud han er så fast en borg**

Se og lytt til en innspilling av salmen på portugisisk, sunget av Davi, som har fått disippeltrening av Jaqueline, og spilt inn i Iguatu i en typisk rytme Baião fra nordøst.

(120) Castelo Forte de Martinho Lutero em baião (Banda Ingroove) - YouTube

TIL SAMTALE

1. Hvordan kan jeg tjene mennesker i hjemmet mitt og gjennom yrket mitt?
2. Hvordan kan jeg oppmuntre andre til å tro på seg selv og det som Gud har skapt dem til å være?
3. Hvordan kan livet mitt trekke mennesker til Kristus?
4. Hvordan kan en forening, et bibelfellesskap eller en menighet bli Jesu føtter og armer? Klare dere å se at deres vandring med Kristus forener dere med kristne i andre land?

FOTO: TOM RØDE-CHRISTOFFERSEN/NMS

om å bruke
våre talenter
for å **ta vare på**
Guds
skaperverk

Menigheter i Kina tar ansvar for skaperverket. I Hunan provins samlet 100 menigheter seg for å rydde Xiang-elva for søppel. I Qinghai provins plukket kirken over 1000 tonn søppel fra elva Qing Shui.

Etter at menighetene i Hunan provins hadde deltatt på et kurs om diakoni der kristnes ansvar for skaperverket var tema, diskuterte de hvordan dette best kunne gjøres i praksis. Menighetene hadde både frivillige og tid. Etter hvert besluttet mer enn 100 menigheter nær Xiang-elven seg for å rense elva og fjerne alt søppelet som fløt rundt.

Først talte prestene om menneskets

ansvar for skaperverket. De påfølgende ukene dro de ut til elva for å plukke søppel. Samtidig delte menighetene også ut handlenett i tøy til befolkningen i området og oppmuntret dem til å bruke disse istedenfor plastposer. I løpet av flere måneder samlet menighetene inn over 50 tonn søppel fra elva.

I provinsen Qinghai fant Yuanyuan-menigheten en praktisk måte å vise

sin kjærlighet til lokalsamfunnet på. De bestemte seg for å rydde søppel fra Qing Shui-elva som rant igjennom landsbyen deres.

I løpet av sommeren fjernet frivillige fra menigheten og folk fra landsbyen søppel langs elva. Da det lokale tibetanske buddhistklosteret oppdaget hva de kristne gjorde, ba de om å få være med. I løpet av fire måneder ble den 16 km lange Qing Shui-elva rensert for 1030 tonn søppel. Før de startet så elveløpet mange steder ut som en søppelplass. Bygningsmaterialer, plast og all slags søppel lå og fløt. Etter at arbeidet var ferdig, bar elva igjen, med rette, navnet Qing Shui, som betyr «rent vann».

Gud ønsker at alle former for liv skal leve og trives. I Salme 104 jubler salmisten over skaperverket som er ordnet for å være i balanse slik at alle kan få den næringen de trenger. Som Guds tjenere på jorda er det vårt ansvar å ha omsorg for alt levende. Skaperverket tilhører Gud og avspeiler Guds storhet.

Menighetene i Kina brukte sine ressurser, sin tid og energi til å ta vare på Guds skaperverk. Det inspirerte andre i lokalsamfunnet til å gå sammen med dem om oppgaven. Å ta vare på miljøet er også viktig for mange mennesker i Norge. Kan din menighet ta initiativ og være med på å gjøre nærområdene bedre for alle?

FRA BIBELEN

Les hele Salme 104 om Guds visdom i skaperverket

Herre, hvor mange dine gjerninger er! Og alle har du gjort med visdom, jorden er full av det du bærer fram.

Her er havet, stort og vidt, med en talløs vrimmel av dyr, både små og store.

Der stevner skipene fram, der er Leviatan, som du har skapt til å leke med.

Alle venter på deg, at du skal gi dem mat i rett tid.

Du gir, og de sanker, du åpner hånden, og de blir mett med det gode.

Du skjuler ansiktet, og de blir grepet av redsel, du tar livsånden fra dem, de dør og blir til støv igjen.

Du sender ut din Ånd, og de blir skapt, du gjør jorden ny.

Måtte Herrens ære vare evig og Herren glede seg over sine gjerninger!

(Salme 104,24-31)

BØNN

Kjære Gud verdens skaper. Vi takker deg for denne nydelige, dyrbare jorden som du har skapt for å glede oss og deg selv. Tilgi oss alle skadene vi påfører ditt skaperverk. Vis oss hvordan vi kan ta vare på naturen, både i store og små ting. Vi ber for Kina og alle landets utfordringer, for folket, at de skal komme til tro på Jesus.

Vi tilber deg, Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 726: **Menneske, du som har kunnskap**

Lytt til salmen. Bruk QR-koden eller finn den på tv.nrk.no:

Salmeboka minutt for minutt – 27. episode (Sesong 1) – NRK TV

(Det er flere salmer per episode, finn fram til deres salme)

TIL SAMTALE

1. Hvilken glede får du av å være ute i "Guds frie natur"?
Del gode naturopplevelser med hverandre.
2. Hvordan virker naturopplevelsene inn på ditt forhold til Gud?
3. Strandrydding er en kjent sak i Norge og kan sammenlignes med aksjonene i Kina. Hva tenker dere om at kirkene i Kina satt i gang tiltak som opplevdes engasjerende for hele lokalmiljøet.
4. Hva betyr det for deg at Gud har skapt verden for at du både skal verne og elske den?

den som *sår*
med velsignelse,
skal *høste*
med velsignelse

FOTO: EIVIND KRÅVIK/NMS

Det er rart at vi som enkeltpersoner eller fellesskap og menighet ofte har fokus på hva vi ikke har eller hva vi er i ferd med å miste.

Vi trenger en frivillig til i søndagsskolen, en ansatt til for å få til ungdomsarbeidet osv. Så er ofte løsningen nærmere enn vi tror. For våre fellesskap og menigheter er fulle av mennesker med talenter og egenskaper som drømmer og lengter etter å få brukt sine gaver og være til velsignelse for andre.

Det utløses en egen gudommelig dynamikk når vi samler folk som brenner for en oppgave, i stedet for å tette

hullene i vårt arbeid med mer eller mindre tilfeldige løsninger.

Å slippe folk til og la dem ta oppgaver de ivrer for og kan utføre, er første skritt i riktig retning. Det neste er å sette sammen ulike mennesker eller grupper for å få til ting som i utgangspunktet kan synes umulig.

I vinter hadde jeg som prest andakt på sykehjemmet i soknet vårt. Da oppdaget jeg at det stod et flunkende nytt drivhus der, og jeg ble nysgjerrig

- kanskje fordi jeg er arvelig belastet ved så å si å ha vokst opp i drivhus. Min far var gartner.

Jeg spurte aktivitetslederen ved hjemmet hva som var planen, men forstod fort at hun ikke hadde noen plan. Da klarte jeg ikke å la være å tilby min hjelp og skrev noen e-poster til det lokale hagelaget og hagesenteret.

Resultatet ble at sykehjemmet nå er oppe og går med sitt nye drivhus. De har fått alt de trenger av potter, jord og planter. Dette ble et konkret eksempel på hvordan vi som menig-

het kan velsigne det andre gjør, og i neste omgang høste velsignelse tilbake.

Jeg kunne også fortelle om ungdommene i menigheten som har dannet teknisk gruppe og tar seg av arbeid med lyd og bilde. De driver nå også med digital produksjon av guds-tjenester og filmsnutter, i tillegg stiller de opp for andre aktører i lokalmiljøet vårt, som f.eks. den lokale barne- og ungdomsteatergruppen osv.

Den som sår med velsignelse, skal høste velsignelse. (2 Kor 9,6b)

FRA BIBELEN

Les hele teksten 2 Kor 9,6-12

Men det sier jeg: Den som sår sparsomt, skal høste sparsomt, og den som sår med velsignelse, skal høste med velsignelse. Enhver skal gi det han har bestemt seg for i sitt hjerte, ikke med ulyst eller av tvang. For Gud elsker en glad giver. Og Gud makter å gi dere all sin gave i rikt mål, så dere alltid og under alle forhold har nok av alt, ja, har overflod til all god gjerning. For det står skrevet: Han strødde ut og ga til de fattige, hans rettferd skal alltid vare. Han som gir såkorn til den som skal så, og brød til å spise, han skal også gi dere såkorn og la det bære rikelig og la deres rettferdighet bære rik frukt. Dere skal ha rikelig av alt, så dere gjerne vil gi. Og så skal takken stige opp til Gud når vi overbringer gaven. For denne tjenesten, denne gudstjenesten, er ikke bare en hjelp for de hellige i deres nød; den skaper også en overflod av takk til Gud.

BØNN

Takk gode Far i himmelen for alle velsignelser og gaver du har gitt oss den enkelte, vårt fellesskap og vår menighet. Hjelp oss å bruke gavene våre og utrustningen vår på en best mulig måte, så de blir til velsignelse for mange.

Takk for tidligere generasjoner som har levd ut dette i praksis med guds frykt og nøysomhet. Hjelp oss å finne vår måte å forvalte våre talenter og gaver på slik at vi kan stå i den velsignelseskjede som går helt fra Abraham til alle jordens folk og land.

Kjære Jesus, vår frigjører. Frigjør oss fra å ville ha mest mulig selv, hjelp oss til å velsigne andre.

Kjære gode Hellige Ånd, hjelp oss til å se mulighetene i vårt nærmiljø så vel som mulighetene til å velsigne våre søstermenigheter verden over. Vi tilber deg. Amen.

SANG

Norsk salmebok nr. 690: **Reis deg, Guds menighet**

Lytt til salmen. Bruk QR-koden eller finn den på tv.nrk.no:

Salmeboka minutt for minutt – 25. episode (Sesong 1) – NRK TV

(Det er flere salmer per episode, finn fram til deres salme)

TIL SAMTALE

1. Hvordan har du blitt velsignet av en annen i det siste?
Har du klart å velsigne noen? Del med hverandre.
2. Hva er det som gjør at vi ofte er blinde for hvilke ressurser vi har?
3. Hvordan kan vi fremelske en velsignelseskultur i vårt fellesskap og i vår menighet?
4. Hva kan vi som fellesskap bety lokalt og globalt? Hvordan henger det sammen at vi alle er en del av den verdensvide kirke?

RESSURS- KARTLEGGING

Use Your Talents startet på Madagaskar. I Use Your Talents betyr talenter alle våre ressurser i oss og rundt oss: evner, ferdigheter, erfaring, perspektiv, kunnskap, kompetanse, holdning, relasjoner, troen, nettverk, kirke, organisasjoner, lokalsamfunn, naturen, omgivelser, eiendeler, økonomi osv.

Hvordan kan vi oppdage talentene som finnes?

Vi har hentet et forslag fra Madagaskar om å starte i egen familie ved å stille noen spørsmål. Spørsmålene kan selvfølgelig også brukes i foreningen, småfelleskapet og i andre sammenhenger.

Hva slags kunnskap og ferdigheter har vi i familien?

Hvem gjør hva i vår familie? Ektemann, kone, gutter, jenter, andre medlemmer i husholdningen?

Er det noe som vår familie eller en av familie-medlemmene bryr seg om på en spesiell måte?

Hvem har du en relasjon til utenfor familien? Enkeltpersoner, familier, menigheter, foreninger, institusjoner og organisasjoner i lokalsamfunnet. Lag en liste over dem og forbindelsene til hver.

Hva er våre fysiske eiendeler? Hvilke eiendommer har vi, og hva kan de brukes til? Har vi hus, hva kan det bli brukt til? Hvilke andre eiendeler har vi, hva kan de brukes til?

Hva bruker vi pengene våre på? Hvor mye penger er det mulig å spare hver uke? Hvordan kan vi bruke disse pengene?

MANGT ET VIKTIG ARBEID HAR STARTET VED AT NOEN SATTE SEG NED FOR Å BE

Bønn er å være sammen med Gud, og Bibelen viser oss at Gud lengter etter disse små stundene sammen med oss. Det er lett å tro at bønn må være høytidelig, eller mange fine ord. Men de beste bønnene er kanskje de som kommer direkte fra hjertet, de som dukker opp i små øyeblikk gjennom dagen. De som ikke er planlagt eller fint formulert. En salme i Norsk salmebok omtaler denne måten å be på som «ørsmå hol i dagen», der du kan få si det akkurat som det er:

*Gjennom ørsmå hol i dagen,
får eg venda mine tankar,
ta eit lite steg til sides,
søkja Herren, han som er,
gjennom tause, mørke bøner,
gjennom lått og gjennom jubel,
leggja fram for Herren Kristus
alt det livet som eg ber.*

(NoS 460, vers 2, Heidi Strand Harboe, Carl Petter Opsahl)

Gud som har skapt verden er uendelig stor, og likevel kan vi henvende oss til han «gjennom ørsmå hol i dagen». Ingen ventelister eller timebestilling, vi trenger ikke være i en kirke. Vi trenger ikke vente på tur, eller være redd for å bli misforstått, for han vet akkurat hva vi mente å si.

Bønn er grunnleggende for alt vi gjør i NMS, det er samtale med selve oppdragsgiveren. Det er så fint om bønn kan kjennes naturlig og noe som vokser frem som et behov. Mangt et viktig arbeid har startet ved at noen satte seg ned for å be sammen først. Det å finne frem til talenter og ta dem i bruk - kan veldig gjerne starte med bønn. Bønn om hjelp til å bli klar over hvilke talenter en selv eller andre i fellesskapet har.

Hvis du ønsker et bønne-fellesskap der du kan be sammen med andre, så ta gjerne kontakt på be@nms.no. Du kan være med og starte bønne-grupper der du bor. Du kan også være med i en bønnegruppe knyttet til et av misjonslandene eller misjonærene i NMS. Kanskje ber du alt sammen med andre i foreningen, bibelgruppen eller i andre fellesskap du er med i.

Bønneemner finner du både på nettsiden til NMS: nms.no/be men også i Misjonstidene (gratis), og i regionsbladet der du bor (gratis).

Janne Beck-Sørensen

Prosjektleder frivillighet,
bønneansvarlig

SØK OG FÅ STØTTE FRA

K-STUD

Kristelig studieforbund

Visste dere at en søknad om studiestøtte hos K-stud utløser penger til NMS? Jo flere søknader, jo større sum overføres til NMS sitt arbeid for å utrydde fattigdom, dele troen på Jesus og bekjempe urettferdighet.

Hva er K-stud?

K-stud (Kristelig studieforbund) er en frivillig organisasjon og et offentlig godkjent studieforbund, med en visjon om å skape gode læringsarenaer for troen og livet.

K-stud formidler også statsstøtte til medlemsorganisasjonenes voksenopplæring. Les mer om K-stud her: www.k-stud.no

Krav for å få tildelt støtte:

- > Foreningen/gruppen må være medlem i NMS
- > Minst fire kurstimer (tid en bruker på f. eks. et samtalehefte)
- > Minst fire deltakere må fullføre minimum 75 % av kurstimen
- > Føre oversikt over frammøte
- > Bruke et godkjent studieopplegg. (Alle NMS sine samtalehefter er godkjente.)
- > Legg ved bekreftelse fra NMS om at kontonummer eies av NMS. Fås ved henvendelse til NMS eller K-stud.

Hvorfor søke om støtte?

Både NMS og K-stud ønsker at foreninger og grupper skal søke om tilskudd. K-stud får innvilgninger via statsbudsjettet i forhold til antall søknader. Slik kan foreningen/gruppen øke sin økonomiske støtte til NMS.

Hvordan søke støtte?

Søk på denne nettsiden:

minekurs.studieplaner.no/k-stud

Her kan man også registrere oppmøte underveis i studieopplegget. Når bekreftelsen om betaling kommer, sendes meldingen videre til NMS på e-post: info@nms.no

NB! Bruk NMS sitt kontonummer: 8220 02 85057.

Søknad kan også sendes på papir.

Skjema fås ved henvendelse til K-stud på tlf. 23 08 14 70. Administrasjonsavgift kommer i tillegg ved papiersøknad.

Søknadsfrist: Innen 3 måneder etter avsluttet kurs/gruppe.

TUSEN TAKK OG LYKKE TIL!

Samtalehefte for foreninger og andre småfelleskap

Utgitt av NMS (Det Norske Misjonsselskap) 2021 - Godkjent av K-stud (Kristelig studieforbund)
Grafisk oppsett: Liv Olaug Haaland - Trykkeri: Gunnarshaug Trykkeri AS
Foto på omslag: Ellen Fuglseth, Anne Storstein Haug, Eivind Kråvik, Beatriz Lobo, Kristian Mjøluneset, Tom Rode-Christoffersen, Endre Stene.

GJØR TRO TIL HANDLING

JEG VIL BLI FAST GIVER TIL NMS

via AvtaleGiro

AvtaleGiro

Kontonr: 8220 02 85057

☐ Jeg ønsker å gi kroner (per måned)

☐ 300,-

☐ 500,-

☐ 1000,-

☐ Annet beløp _____

Jeg ønsker at gave godskrives (forening/lokallag/menigh. misjonsavtale):

Belast mitt kontonr:

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

NAVN: _____

ADRESSE: _____

POSTNR: _____ POSTSTED: _____

E-POST: _____

STED/DATO: _____ MOBIL: _____

UNDERSKRIFT: _____

PERSONNUMMER: (Fyll ut om du ønsker skattefradrag)

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

KID-NUMMER: (Fylles ut av NMS)

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

KUPONGEN SENDES TIL: NMS, POSTBOKS 226 SENTRUM, 4001 STAVANGER

VIL DU GI EN ENKELTGAVE, brukes konto 8220 02 85057. Hjertelig takk for gaven!

UTRYDDER
FATTIGDOM

DELER TROEN
PÅ JESUS

BEKJEMPER
URETTFERDIGHET